

Tlačová správa
Luxemburg 20. septembra 2021

EÚ nerobí dosť na stimulovanie udržateľných investícií

Prechod na hospodárstvo s nulovou bilanciou emisií si bude vyžadovať značné súkromné a verejné investície, EÚ však nerobí dosť na to, aby sa peniaze presmerovali na udržateľné aktivity. Toto je záver z osobitnej správy, v ktorej Európsky dvor audítorov (EDA) vyzýva k prijatiu súdržnejších opatrení EÚ. Európska komisia sa oprávnenne zamerala na zvýšenie transparentnosti na trhu, audítori však vyčítajú nedostatok doplnkových opatrení s cieľom riešiť environmentálne a sociálne dôsledky neudržateľných hospodárskych činností. Podľa správy by mala Komisia uplatňovať jednotné kritériá s cieľom určiť, či sú investície financované z rozpočtu EÚ udržateľné, a lepšie zacieliť úsilie na vytváranie udržateľných investičných príležitostí.

„Opatrenia EÚ v oblasti udržateľného financovania nebudú plne účinné, pokiaľ sa neprijmú dodatočné opatrenia zohľadňujúce náklady spojené s environmentálnymi a sociálnymi dôsledkami neudržateľných činností,“ uviedla Eva Lindström, členka Európskeho dvora audítorov zodpovedná za túto správu. *„Neudržateľné postupy sú stále príliš výnosné. Komisia urobila veľa, aby túto neudržateľnosť odhalila, no treba ešte vyriešiť tento základný problém.“*

Hlavné problémy spočívajú v tom, že trh nezohľadňuje negatívne environmentálne a sociálne vplyvy neudržateľných činností a že vo všeobecnosti chýba transparentnosť v otázke, čo je udržateľné. Audítori konštatujú, že v akčnom pláne Komisie o udržateľnom financovaní z roku 2018 sa tieto otázky riešia len čiastočne. Mnohé opatrenia sa oneskorili a na to, aby začali fungovať, si vyžadujú ďalšie kroky. Audítori zdôrazňujú potrebu úplného vykonania akčného plánu a vyzdvihujú význam dokončenia spoločného systému klasifikácie udržateľných činností (taxonómia EÚ) na základe vedeckých kritérií. Odporúčajú ďalšie opatrenia, ktoré majú zabezpečiť, aby sa pri stanovovaní cien emisií skleníkových plynov lepšie zohľadňovali náklady vyplývajúce z ich vplyvu na životné prostredie.

Správa poukazuje aj na dôležitú úlohu, ktorú v oblasti udržateľného financovania zohráva EIB. Pokiaľ ide o finančnú podporu EÚ spravovanú Európskou investičnou bankou (EIB), audítori zistili, že podpora poskytovaná z Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) nebola zameraná na oblasti, ktoré najviac potrebujú udržateľné investície, a to najmä v strednej a vo východnej

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Európe. Navyše na adaptáciu na zmenu klímy sa vynaložila len veľmi malá časť tejto podpory. Ak sa to má zmeniť, audítori odporúčajú, aby Komisia v spolupráci s členskými štátmi vytvorila databázu udržateľných projektov.

Audítori napokon zistili aj to, že v súvislosti s rozpočtom EÚ sa v plnej miere nedodržiavali osvedčené postupy v oblasti udržateľného financovania a chýbajú jednotné vedecky založené kritériá, aby sa zabránilo značnému poškodeniu životného prostredia. Len v rámci Programu InvestEU sa investície posudzujú na základe sociálnych a environmentálnych noriem, ktoré sú porovnateľné s normami, ktoré používa EIB. To so sebou prináša riziko, že na stanovenie environmentálnej a sociálnej udržateľnosti tých istých činností financovaných z rôznych programov EÚ vrátane fondu EÚ na obnovu sa použijú nedostatočne prísne alebo nejednotné kritériá. Okrem toho mnohé kritériá používané na sledovanie toho, ako rozpočet EÚ prispieva k plneniu cieľov v oblasti klímy, nie sú také prísne a založené na vedeckých poznatkoch ako kritériá vypracované pre taxonómiu EÚ. Audítori preto odporúčajú, aby sa zásada „nespôsobať významnú škodu“, ako aj kritériá taxonómie EÚ, uplatňovali jednotne pri celom rozpočte EÚ.

Táto audítorská správa bude podkladom k vykonávaniu stratégie financovania prechodu na udržateľné hospodárstvo z roku 2021, ktorú Komisia uverejnila začiatkom júla.

Základné informácie

Mnohé hospodárske činnosti v EÚ sú stále uhlíkovo náročné. Dosiahnutie cieľa znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov o 55 % si bude podľa Komisie len v samotnom systéme energetiky vyžadovať dodatočné ročné investície vo výške približne 350 mld. EUR. Experti odhadujú, že dosiahnutie nulovej bilancie emisií si bude vyžadovať celkové kapitálové výdavky vo výške približne 1 bil. EUR ročne v období 2021 – 2050. Finančnou podporou EÚ by sa v období 2021 – 2027 mohlo z tejto sumy zabezpečiť vyše 200 mld. EUR ročne. Ukazuje to, aká veľká je investičná medzera, a vyplýva z toho, že samotné verejné prostriedky nebudú stačiť na dosiahnutie uvedených cieľov.

Podľa viacročného finančného rámca na obdobie 2021 – 2027 plánuje EÚ podporiť verejné a súkromné investície vyčlenením najmenej 30 % rozpočtu EÚ na opatrenia v oblasti klímy. Členské štáty budú okrem toho musieť na podporu opatrení v oblasti klímy vyčleniť najmenej 37 % finančných prostriedkov, ktoré získajú v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (tzv. fondu EÚ na obnovu).

Program InvestEU, ktorý nadväzuje na EFSI, je investičný podporný mechanizmus na mobilizovanie súkromných investícií do projektov, ktoré majú pre EÚ strategický význam. V súčasnosti mechanizmy podávania správ v prípade programu InvestEU nezahŕňajú skutočné výsledky projektov v oblasti klímy a životného prostredia, s ktorými sú spojené finančné operácie, a nezverejňujú sa v nich informácie o sumách financovania z programu InvestEU, ktoré sa sleduje v súlade s kritériami taxonómie EÚ.

Osobitná správa č. 22/2021: *Udržateľné financovanie: na presmerovanie financovania smerom k udržateľným investíciám sú potrebné súdržnejšie opatrenia EÚ* je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 551 502